

Iedere tak van sport heeft zo zijn eigen specialisten. Zoek een goede advocaat of bekwame rechter en een lijstje met de beste tien is zo gemaakt. Twee beroepsgroepen waar daders van seksueel grensoverschrijdend gedrag vroeg of laat mee te maken kunnen krijgen. Dankzij de intrede van de term #MeToo zijn die laatste tegenwoordig gemakkelijk te categoriseren. Wie zijn de kopstukken in een groep waar niemand toe wil behoren?

TEKST FRANK WAALS
FOTOGRAFIE ANP, BRUNO PRESS, NETFLIX

VAN ALI B TOT HARVEY W

V

Voor de herkomst van de MeToo-beweging, toen nog zonder hashtag, gaan we terug naar het jaar 2006. In de New Yorkse wijk The Bronx is de Afrikaans-Amerikaanse burgerrechtenactiviste Tarna Burke de grondlegger ervan, om het bewustzijn van seksueel misbruik te vergroten. Deze nam in oktober 2017 een vlucht nadat actrice Alyssa Milano op Twitter schreef: 'If you've been sexually harassed or assaulted write 'me too' as a reply to this tweet.'

De hashtag was geboren en Burke en Milano werden, samen met andere 'silence breakers', uitgeroepen tot Time Person of the Year 2017. De term is de afgelopen jaren vooral bekend komen te staan als verzamelnaam voor mensen die hun functie misbruiken door banen of opdrachten aan te bieden in ruil voor seks, maar laat er geen misverstand over bestaan: #MeToo staat voor alle vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Ook wanneer dit niet plaatsvindt in een werkomgeving of bij een ongelijke machtsverhouding. Dit zijn enkele kopstukken in een groep waar niemand toe wil behoren.

This is... The Voice

Niet alleen voor buitenstaanders zijn 'sex offenders' in een hokje te plaatsen, de hoofdrolspelers in kwestie kunnen dat zelf ook. Jeroen Rietbergen categoriseert zichzelf klaarblijkelijk als verslaafd, aangezien hij inmiddels is afgereisd naar de Recovery Ranch in Tennessee. Een afkickkliniek waar men, zo vermeldt de website van de instelling, mensen ontvangt die 'vaak slechte dingen doen,

JIMMY SAVILE ZOU ZICHZELF ONGEAUTORISEERD TOEGANG HEBBEN VERLEEND TOT LIJKEN EN DAARBIJ GLAZEN OGEN HEBBEN GESTOLEN OM SIERADEN VAN TE MAKEN

maar dat zich niet realiseren vanwege hun verleden'.

De inmiddels afgetreden bandleider wordt ervan beschuldigd zich ongepast te hebben gedragen tegenover deelnemers. Niet alleen op de studiovloer van *The Voice of Holland*, maar ook via WhatsApp, door bijvoorbeeld het sturen van dickpics. Ali B besloot af te reizen naar Dubai op het moment dat het programma *Boos* hem op de hoogte stelde van de naderende uitzending. Volgens zijn slachtoffers maakte hij zich schuldig aan aanranding, ook werd er aangifte gedaan van verkrachting. In een verklaring liet hij weten '100 procent overtuigd te zijn van mijn onschuld' en voorlopig al zijn werkzaamheden neer te leggen. RTL schorste hem en Maven Publishing haalde zijn boek *De Ali B Methode* uit de handel.

Marco Borsato speelde de kleinste rol in het programma van Tim Hofman, aangezien slachtoffers van de zanger zich in een eerder stadium al bij *De Telegraaf* hadden gemeld. Wel weten we nu dat ook minderjarige talenten zich door hem lastig gevallen voelden op de jaarlijkse 'Borsato-barbecues'. Op de tegen hem gedane aangifte deed Marco weer een tegenaangifte van smaad en laster. Het is nu wachten op de start van de rechtszaak. Tot die tijd reageert de zanger niet op nieuwe beschuldigingen, omdat dit 'schadelijk zou kunnen zijn voor de reeds lopende zaken'.

R. Kelly: mensenhandel

Veel radiostations in Amerika draaien al sinds een jaar of twintig de muziek van R. Kelly niet meer, nadat aanklachten voor het bezit van kindporno (2003) en het misbruik van een 14-jarig meisje (2008) jegens hem het nieuws haalden. Beide zaken liepen met een sisser af (de eerste werd ongegrond verklaard wegens het illegaal verkrijgen van bewijsmateriaal, in de tweede volgde vrijspraak), maar het zaadje bij critici was door de vele berichtgevingen hierover wel geplant.

In 2019 maakten Nigel Bellis en Astral Finnie de documentaire *Surviving R. Kelly* over andere gevallen van seksueel misbruik door de r&b-artiest. Dit leidde binnen een mum van tijd tot een strafrechtelijk onderzoek, waaruit bleek dat de Kelly-doofpot overliep van schandalen. Niet alleen verhalen over seksuele handelingen met minderjarigen staken de kop op, ook werd er gesproken van een 'vrouwensekte' in zijn huizen, waar slachtoffers werden vastgehouden en geheersenspoeld.

In maart 2019 gaf hij hierover een interview aan CBS News-anchor Gayle King en ging hierbij volledig door het lint. Geëmotioneerd en druk met zijn armen zwaaiend, schreeuwde hij dat hij kapotgemaakt werd. In september 2021 werd Kelly schuldig bevonden aan mensenhandel met

als doel gedwongen prostitutie, seksuele uitbuiting en afpersing. De straf die hiervoor staat zal niet gering zijn, de uitspraak volgt op 4 mei van dit jaar'.

Michael Jackson: slaapfeestjes

Michael Jackson is ongetwijfeld de grootste solo-artiest die de wereld ooit kende. Geen zanger bracht tijdens zijn carrière meer (flauwvallende) fans op de been dan de 'King of Pop'. Dag in dag uit tegemoet getreden worden alsof je Jezus himself bent kan echter voor geen mens gezond zijn. Jackson zocht daarom zijn afleiding in ongebruikelijke vriendschappen met minderjarige jongens, zoals Emmanuel Lewis, Jonathan Spence, Sean Lennon en Macaulay Culkin. Ze liepen hand in hand over straat, bleven slapen op Jacksons Neverland of deelden een hotelkamer, waarbij de zanger bij hen in bed sliep.

Jarenlang werd dit gedrag gedoogd, totdat enkele van hen besloten te praten en rechtszaken tegen hem aanspannen. De aanklacht: seksueel misbruik in vele vormen, maar altijd achter gesloten deuren. In 1993 vond er een huiszoeking plaats na beschuldigingen van de destijds 13-jarige Jordan Chandler, waarna Jackson het daaropvolgende strafproces schikte middels een geldsom. Velen zagen dit als een schuldbekenenis. De bal kwam daardoor echter wel aan het rollen, met talloze beschuldigingen in de jaren daarna tot gevolg. In 2019, precies tien jaar na zijn dood, schokten Wade Robson en James Safechuck de wereld met gedetailleerde verhalen over logeer-

Met de klok mee: Jimmy Savile, Michael Jackson en R. Kelly.

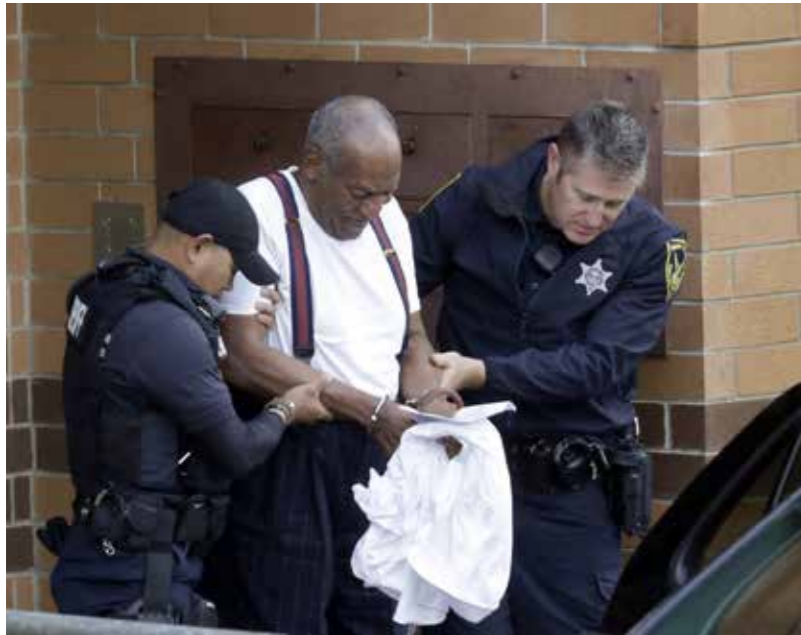
partijtjes met Jackson in de documentaire *Leaving Neverland*.

Jimmy Savile: lijkenspikker

Gestorven als ware kinderheld, postuum ontmaskerd als de ware nachtmerrie van diezelfde koters: presentator en dj Jimmy Savile. De Brit, die voor het BBC-programma *Jim'll Fix It* jarenlang wens van kinderen in vervulling liet gaan, nam zijn grote geheim mee het graf in, waar het slechts een jaartje bleef liggen. Zolang duurde het namelijk totdat politie en justitie enkele vage beschuldigingen uit het verleden, die altijd waren afgedaan als onzin, opnieuw onder de loep namen.

De uitkomst: 214 gevallen van seksueel misbruik, waaronder 34 verkrachtingen. Het jongste slachtoffer was 8 jaar oud, de oudste hoogbejaard en reeds overleden. Savile zou zichzelf namelijk ook ongeautoriseerd toegang hebben verleend tot lijken en daarbij glazen ogen hebben gestolen om sieraden van te maken. De man die tijdens zijn uitvaart nog met alle egards werd toegesproken en herdacht, kwam nu in een wel heel ander daglicht te staan.

In 2013, twee jaar na de dood van Savile, ➤

Met de klok mee: Bill Cosby, Roger Ailes en Job Gosschalk.

werd zijn voormalig chauffeur David Smith opgeroepen voor verhoor. Hij zou zich eveneens schuldig hebben gemaakt aan misbruik. Hij kwam echter niet opdagen in de rechtbank en werd even later dood gevonden in zijn woning. Men vermoedt dat er sprake was van zelfmoord.

Bill Cosby: bewusteloos

Wie had ooit kunnen bedenken dat goedgezakte Cliff Huxtable uit *The Cosby Show* een roofdier bleek te zijn, die de ene na de andere vrouw droeg en van een dosis ongevraagde seks voorzag? Jarenlang bleven zijn gedragingen onder de pet, dankzij grote sommen zwijggeld die hij zijn slachtoffers betaalde, zo bekende hij tijdens een eerste rechtszaak in 2005.

De echte ellende kwam echter pas in 2015, toen tientallen vrouwen deze opmerkelijke overeenkomsten aan hun laars lapt en hun mond opentrokken. In 2018 werd Cosby uiteindelijk veroordeeld tot minimaal drie en maximaal tien jaar gevangenisstraf voor de verkrachting van Andrea Constand. Na een kort verblijf in de

Montgomery County Correctional Facility, werd hij overgebracht naar een staatsgevangenis in Pennsylvania. De eerste vier maanden verbleef hij in isolatie.

In juni 2021 werd zijn veroordeling, verrassend genoeg, alsnog nietig verklaard. Het Hoogerechtshof sprak hem niet vrij, maar concludeerde dat er vormfouten waren gemaakt tijdens het proces. Cosby bleek in het verleden met een voormalige officier van justitie de afspraak te hebben gemaakt dat zijn schuldbekentenis nooit gebruikt mocht worden in de Constand-zaak, in ruil voor zijn getuigenis in een verwante civiele zaak. Daarop mocht hij de gevangenis weer verlaten.

Roger Ailes: werkoverleg

Stel, je bent blond, rondborstig en ambieert een eervol baantje op televisie. Iedereen binnen het machtige Amerikaanse mediaconcern Fox wist dat je dan het beste een werkoverleg met topman Roger Ailes kon inplannen. Even op de knietjes en je kostje was gekocht.

Sommige vrouwen zullen hier ongetwijfeld bewust gebruik van hebben gemaakt, maar desondanks lukte het de televisieproducent ook een flinke rits onwetende dames te overrompelen. Vereerd dat hun kwaliteiten en harde werk door de oprichter zelf werden opgemerkt, meldden ze zich na een uitnodiging aan zijn bureau. Uit angst te worden ontslagen, werden handelingen die daar plaatsvonden vervolgens verzwegen. In afwachting van een klokkenluider die wel de moed had om aan de bel te trekken.

Die kwam in de persoon van presentatrice Gret-

chen Carlson, die na haar ontslag in 2016 de stoute schoenen aantrok en een aanklacht indiende. Op 21 juli 2016 legde Ailes al zijn functies neer en nam hij schoorvoetend genoegen met een ontslagvergoeding van 40 miljoen dollar, een bedrag dat hij zelf afdeed als slechts een kruimel. Op 18 mei 2017 overleed hij aan een hoofd-wond, opgelopen door een val in huis. Eind 2019 verscheen het filmdrama *Bombshell* over dit deel van zijn leven.

Job Gosschalk: sekstapes

Handenvol acteurs die met de naam van Job Gosschalk op de proppen kwamen, deden in het najaar van 2017 hun verbijsterende verhaal in Nieuwe Revu. Ook Nederland bleek zijn eigen regisseur, producent en castingdirector te hebben rondlopen die het met de scheiding tussen werk en privé niet zo nauw nam. De tactiek was dertig jaar lang steeds dezelfde: jonge jongens – bij wijze van zogenaamde uitzondering – voorstellen om in een privésetting samen te kneden aan hun ongeken- de acteertalent en mooie rollen in het vooruitzicht stellen.

Deze sessies vonden veelal plaats bij hem thuis in Amsterdam, z'n woonboerderij in Pingjum of na werktijd op kantoor. Daar kon hij keer op keer zijn handen niet thuishouden, zo gaf hij zelf ook toe in een eerste, en vooralsnog enige, verklaring aan Revu. Slachtoffers zeggen te zijn gedrogeerd en vastgelegd op stiekeme foto's en sekstapes. De beschuldigingen leidden slechts tot één zaak, waarbij er werd geschikt. De ophef was velen malen groter. Gosschalk legde zijn functies neer en vertrok naar Tel Aviv.

Een jaar later ontdekte dit blad dat de aangekondigde breuk met Kemna Casting een wassen neus was. Gosschalk bleek nog steeds grootaandeelhouder van het bedrijf, dat nog twee andere medewerkers die hun boekje te buiten gingen bleek te hebben. Een aangespannen rechtszaak tegen Revu om publicatie van het artikel hierover te voorkomen werd door Kemna verloren. Gosschalk verkocht alsnog zijn aandelen en het bureau veranderde haar bezoddelde naam in Post Castelijns Casting.

In 2020 liepen Gosschalk en het castingbureau opnieuw tegen de lamp, toen Revu onthulde dat beide partijen nog altijd aan elkaar verbonden waren. Het pand waar het bedrijf in gevestigd was, werd gehuurd van Gosschalk. Weer volgde er actie: het pand werd verkocht, Post Castelijns verhuisde naar een nieuw onderkomen en directeur Marc van Bree stapte kort daarvoor op. In oktober 2018 verscheen het boek *Seks, Macht &*

REVU'S VROUWENPANEL

Tineke Schouten: 'We kunnen er lang of kort over lullen, maar een veranderende tijdsgeest heeft grote invloed op de manier waarop we met elkaar omgaan. Ik werkte ooit met acht verkopers, allemaal broers, in een autobedrijf en dan kun je erop wachten dat ze een keer roepen: "Hé, lekkere kont" of je een klap erop geven. Ik wimpelde dat dan af met een geintje. Dat er nu zoveel meiden bij *The Voice* in de rats zitten is vreselijk. Al heb ik in de twaalf jaar dat ik bij John de Mol werkte nooit iets gemerkt. En hijzelf was altijd zeer correct, een beetje verlegen zelfs.'

Patricia Paay: 'Ik heb nooit zoveel last gehad van ongewenste praktijken. Probeerde een man wat, dan trok ik altijd direct mijn mond open en liet ik weten er niet van gediend te zijn. Dat ik daarin duidelijk was, bleek wel uit het feit dat ze het daarna geen tweede keer probeerden.'

Chazia Mourali: 'Ook van mannen die bekendstaan als heel geëngageerd en integer, heb ik gezien dat ze zich ook van een heel andere kant kunnen laten zien als het om vrouwen gaat. Die brutaliteit en het enorme zelfvertrouwen om te denken overal maar mee weg te kunnen komen. Ik heb het wel altijd zeer vlug in de gaten als iets in een correct verpakt jasje, maar desondanks dubbelzinnig wordt gebracht.'

Catherine Key: 'Als ik weleens onheus werd bejegend, dan betrof dat meestal getrouwde mannen. Dat maakte het makkelijk: "Volgens mij ben jij getrouwd, vriend. Flicker op." Gewoon volhouden en het blijven zeggen als je iets niet wilt, dan komt de boodschap uiteindelijk wel over. Mijn periode in het sociëteitsbestuur van een studentenvereniging is daarin de beste training geweest. Daar had ik regelmatig te maken met dronken jongens aan de bar en leerde ik het met een grap op te lossen. Dan waren zij niet boos en ik er vanaf. Laat ik overigens niet alle mannen over één kam scheren. Het zijn op zich erg leuke wezens, hoor.'

DE TACTIEK VAN JOB GOSSCHALK WAS DERTIG JAAR LANG DEZELFDE: JONGE JONGENS VOORSTELLEN OM IN EEN PRIVÉSETTING SAMEN TE KNEDEN AAN HUN ONGEKENDE ACTEERTALENT

Misbruik, dat voor een groot deel gaat over (de totstandkoming van) deze zaak.

Kevin Spacey: coming-out

Kevin Spacey was eveneens in oktober 2017 aan de beurt, toen acteur Anthony Rapp hem beschuldigde van seksuele toenadering in besonken toestand. Een en ander zou hebben plaatsgevonden in 1986, toen Rapp 14 jaar en Spacey 26 jaar oud was. De Amerikaan zou op zijn jongere landgenoot zijn gaan liggen, iets wat hij zich >

ZIJN GELIJKTJDIGE COMING-OUT ALS HOMOSEKSUEEL KWAM KEVIN SPACEY OP ZWARE KRITIEK TE STAAN OMDAT HET WERD GEZIEN ALS AFLEIDINGSMANOEUVRE

niet zegt te kunnen herinneren. Hij sluit de mogelijkheid dat het heeft plaatsgevonden echter ook niet uit: 'Als ik inderdaad zo heb gehandeld, dan bied ik mijn excuses aan voor dit ongepaste en dronken gedrag. Ik heb relaties gehad met zowel mannen als vrouwen. Ik heb mannen liefgehad, en romantische ontmoetingen met mannen gehad gedurende mijn leven, en nu kies ik ervoor te leven als een homoseksuele man.'

Deze gelijktijdige coming-out als homoseksueel kwam hem op zware kritiek te staan omdat het werd gezien als afleidingsmanoeuvre. Mocht het inderdaad een poging geweest zijn om een sensatieverhaal in de kiem te smoren, dan mislukte deze jammerlijk. Het maakte tenminste acht andere personen wakker, die eveneens met verhalen van aanranding door Spacey op de proppen kwamen. Als gevolg van de beschuldigingen beëindigde Netflix de samenwerking met hem voor de serie *House of Cards* en werden de reeds voltooide scènes voor de film *All the Money in the World* overgedaan door Christopher Plummer. Eind 2018 werd er een rechtszaak tegen Spacey aangekondigd. Halverwege 2019 trok de openbaar aanklager de aanklacht van aanranding weer in.

Karst van der Meulen: diervriendelijk?

De tweede grote #MeToo-zaak waar Nieuwe Revu over berichtte, is die rondom kinderregisseur Karst van der Meulen. Gesterkt door verhalen van slachtoffers in vergelijkbare zaken, gaven voormalig acteurs en actrices die als kind meewerkten aan zijn tv-series en films openheid van zaken over wat zich daar destijds achter de schermen afspeelde.

Een kleine maand nadat de #MeToo-storm ook bij ons voet aan wal had gezet, spraken zij over 'talentendagen' op scholen, waar Van der Meulen regelmatig speurde naar nieuw talent. Eenmaal geselecteerd nam hij de kids mee in zijn camper of naar zeehondencreche Pieterburen, waar hij vlakbij woonde met zijn toenmalige echtgenote Lenie 't Hart. Zowel minderjarige jongens als meisjes zouden daar door hem zijn aangerand en verkracht. Iets waarvoor hij in het

verleden ook werd veroordeeld en een excuusbrief over schreef aan zijn slachtoffers. Er zouden zelfs seksuele handelingen hebben plaatsgevonden met de daar aanwezige honden en zeehonden. Van al zijn slachtoffers bewaarde hij een foto in een verzamelalbum.

Na publicatie hierover wees 't Hart, die volgens sommige slachtoffers niet zo onwetend was als ze deed voorkomen, haar man de deur van hun echtelijke woning in Termunten. Lang was onduidelijk waar Van der Meulen was neergestreken, totdat Revu hem anderhalf jaar later op het spoor kwam in Soest. Daar blijkt hij uitgerend in dezelfde straat te wonen als een van zijn slachtoffers en boven een peuterspeelzaal. Na kennisgeving hierover namen de kinderopvang en burgemeester gepaste maatregelen.

Jeffrey Epstein: escort-sekte

Typisch zo'n man waar de normale sterveling nog nooit van gehoord had, maar waar je niet meer omheen kon toen zijn grote schandaal uitkwam: Jeffrey Epstein. De zakenman had invloedrijke vrienden en een bankrekening waar geen rekenmachine tegenop kon, maar was in de sport- of entertainmentwereld allesbehalve een vaste waarde.

Dat hij niet alleen oog had voor financiën, maar ook redelijk wat overredingskracht bezat, blijkt uit het feit dat zelfs hooggeplaatste personen uit diezelfde entertainmentindustrie, ex-presidenten als Bill Clinton en Donald Trump en zelfs royals (denk aan de onderuit gekukelde Prins Andrew uit Engeland) in zijn pas meeliepen. Er werd zelfs vrolijk meegedaan aan het misbruik, dat meer dan eens plaatsvond op Epsteins eigen Little Saint James-eiland.

In 2008 schikte hij zijn eerste rechtszaak dat ging om betaalde seks met tenminste veertig minderjarige meisjes. Voor een andere zaak met een 14-jarig slachtoffer, die in zijn opdracht ook nog eens andere leeftijdsgenootjes ronselde, kreeg hij achttien maanden cel, waarvan hij er dertien uitzat in huisarrest. De laatste dagen van zijn leven bracht hij door in zijn cel in het Metropolitan Correctional Center in New York. Op 10 augustus 2019 werd hij daar dood aange-

troffen, ondanks intensieve controle om het half uur. Zelfmoord lijkt volgens experts onwaarschijnlijk. Onder meer zijn gebroken tongbeen geeft voeding aan de vermoedens van een mogelijke moord. Dit komt voor in slechts 6 procent van de gevallen van verhänging en veel vaker bij wurging door een ander.

Harvey Weinstein: powerhouse

Noem een blockbuster en er bestaat een grote kans dat Harvey Weinstein 'm geproduceerd heeft. De, tot voor kort, machtigste man van Hollywood werd in zijn hoogtijdagen vrijwel nooit tegengesproken. Vergelijkbaar met John de Mol in ons land, die dankzij zijn status en invloed handenvol jaknikkers om zich heen heeft.

Weinstein kampt sinds 2017 met een haast ontelbaar aantal beschuldigingen aan zijn adres. Verbale intimidatie, aanranding, verkrachting en uitsluiting van werk bij seksweigerings, het kwam allemaal op zijn bord terecht. De New Yorker trok het boetekleed aan, maar bagatelliseerde de aanklachten ook voor een deel door te stellen dat er in zijn begintijd (jaren 60 en 70) nog een heel andere cultuur op de werkvloer heerste.

In november 2017 kwam *The Guardian* met een artikel waarin stond dat Weinstein een geheime lijst had met 91 mensen die hij door het Israëlische inlichtingenbedrijf Black Cube liet schaduw om te voorkomen dat ze naar buiten zouden treden over zijn seksuele uitpattingen. In februari 2020 volgde een veroordeling van 23 jaar gevangenisstraf wegens aanranding en verkrachting. ✘

Met de klok mee: Jeffrey Epstein, Harvey Weinstein en Karst van der Meulen.

REU'S SLACHTOFFERPANEL

We spraken een aantal slachtoffers uit onze eerdere publicaties over Job Gosschalk. Een deel van hen is weer aan het werk, maar een evenzo grote groep geeft aan iets totaal anders te zijn gaan doen, omdat ze nog steeds niet aan de bak komen. 'Ik heb mijn verhaal anoniem gedaan, maar het wereldje is klein,' zegt één van hen. 'Zodoende kwam het alsnog bij Post Castelij Casting terecht en dan ben je de sjaak. Ze zijn nog steeds verantwoordelijk voor veel van wat je op televisie ziet. Alleen maar corona de schuld geven van weinig werk vind ik te makkelijk. Er wordt namelijk nog genoeg gedraaid.'

De man die er in Nederland als eerste voor koos om met naam en toenaam in de media te verschijnen, heet Etienne Poeder. De voormalig acteur zegt: 'Ik vind het onaangenaam wat er bij *The Voice* gebeurd is, maar ben niet verast. Verbaas je nooit over clowns als je naar het circus gaat. In tegenstelling tot velen waag ik me aan de uitspraak dat zowel slachtoffers als vermeende daders hieruit moeten leren. Jongens die een degelijke opvoeding krijgen van echte vader- en moederfiguren leren hoe zelfwaardering, zelfbeschikking, grenzen stellen en respecteren er in het dagelijks leven en omgang uitziet. Dit leidt vaker tot betere keuzes. Als dit alles overgewaaid is, een aantal idolen achter slot en grendel beland zijn en de politiek iedereen overtuigd heeft een tranentrekkend vrouwvriendelijk beleid op te schrijven, dan draaien de populaire zenders gewoon weer vrouwonvriendelijke muziek waar de vrouw als een goedkoop hebbedingetje wordt weggezet en swingen we zwijgend mee op hetzelfde liedje. En dan? Weer op naar het volgende schandaal.'